

Številka: 41000-2/2022/6
Datum: 28. 4. 2022

Odgovor na poziv Fiskalnega sveta za posredovanje predloga okvira za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2023–2025 skupaj z osnutkom Programa stabilnosti 2022

Fiskalni svet Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Fiskalni svet) je 11. 4. 2022 na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) naslovil poziv za posredovanje predloga Okvira za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2023–2025 (v nadaljnjem besedilu: okvir) skupaj z osnutkom Programa stabilnosti 2022. Fiskalni svet v pozivu opozarja, da do roka, kot je določen v drugem odstavku 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15 in 177/20 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZFisP), ni prejel navedenih dokumentov, zato vlado poziva, da mu dokumente pošlje najkasneje do 12. 4. 2022. S tem bi bilo Fiskalnemu svetu omogočeno, da skladno z roki iz prvega odstavka 9f. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US), pripravi oceno obeh dokumentov, kot to izhaja iz tretjega odstavka 7. člena ZFisP.

Vlada v nadaljevanju podaja odgovor na poziv Fiskalnega sveta:

Trenutne okoliščine so zaradi vojnih razmer v Ukrajini in s tem povezanih energetske krize ter inflacije izjemno negotove, hkrati pa zahtevajo ukrepe z vplivom na javne finance. Negotovosti pa so še vedno vezane tudi na potek epidemije COVID-19 in odvisne od nadaljnje epidemiološke slike tako na državni kot globalni ravni. Iz navedenih razlogov in s tem pogojenih izredno negotovih razmer vlada Državnemu zboru v potrditev ne bo posredovala Odloka o okviru za pripravo proračunov za obdobje od 2023 do 2025, v katerem bi glede na spremenjene makroekonomske okoliščine postavila prilagojene cilje javnofinančne politike. Njegova priprava bi namreč zaradi negotovih razmer odstopala od priprav v običajnih razmerah, saj se trenutne razmere in s tem makroekonomska gibanja in napovedi pogosto in občutno spreminjajo. Postavljanje fiskalnih ciljev je zaradi negotovosti namreč izjemno zahtevno in ni izključeno, da bo potrebno njihovo večkratno prilagajanje. Hkrati veljavni okvir za obdobje od 2022 do 2024 že opredeljuje pot postopne odprave javnofinančnega primanjkljaja. Veljavni Odlok o okviru za pripravo proračunov za obdobje 2022 do 2024 prav tako v letih 2022 in 2023 glede na dane politike omogoča doseganje ciljev za državni proračun, skladno s sprejetim proračunom Republike Slovenije.

V letu 2022 na ravni EU še vedno veljajo izjemne okoliščine in splošna odstopna klavzula v okviru Pakta za stabilnost in rast, kar bo omogočalo prilagajanje fiskalne politike spreminjajočim razmeram, ne glede na to, da negotovosti ne izhajajo več zgolj iz epidemije.

Usmeritve za prihodnjo fiskalno politiko na ravni EU iz marca 2022 se ponovno osredotočajo na eno leto in prilagojeno ocenjevanje fiskalnih položajev posameznih držav. Odločitev o uporabi splošne odstopne klavzule za leto 2023 bo znana v mesecu maju 2022. Evropska komisija je sicer za leto 2023 na podlagi zimske napovedi Evropske komisije predvidela, da bo splošna

odstopna klavzula dezaktivirana in bodo ponovno veljala pravila Pakta za stabilnost in rast, vendar je to bilo pred izjemnim dogodkom, kot so vojne razmere v Ukrajini. Evropska komisija je tudi najavila, da bo predloge za spremembo ekonomskega upravljanja na ravni EU vključno s fiskalnimi pravili predstavila pred oddajo Osnutkov proračunskih načrtov v jeseni 2022. To bo vplivalo na kreiranje in vodenje prihodnje fiskalne politike. Pomembne institucije, med njimi tudi Evropski fiskalni odbor, že sedaj poudarjajo, da bo morala imeti fiskalna politika še večjo vlogo in da je potrebno imeti ustrezno ravnotežje med podporo rasti in fiskalno vzdržnostjo.

V primeru priprave novega odloka za obdobje 2023–2025 bi vlada morala predvideti nove ukrepe in strukturne spremembe za ciljno fiskalno politiko na srednji rok. Vlada meni, da bi bilo to tik pred državnozborskimi volitvami neprimerno. Podrobna določitev ciljne fiskalne politike in poti mora biti prepuščena novi vladi in takratnim razmeram. Hkrati pa bodo tudi na ravni EU oblikovane bolj jasne usmeritve za prihodnjo fiskalno politiko.

Zaradi vseh navedenih razlogov bo vlada pripravila fiskalni scenarij, ki bo temeljil na predpostavki nespremenjenih politik, ki ga opredeljujemo spontani scenarij v skladu s Paktom za stabilnost in rast. Na ta način bo pripravljen tudi Program stabilnosti, ki ga bo Ministrstvo za finance v skladu z roki, ki izhajajo iz Pakta za stabilnost in rast (tj. do konca aprila) posredovalo tudi Evropski komisiji. Priprava Programa stabilnosti zgoj s scenarijem nespremenjenih oziroma spontanih politik je skladna tudi s preteklo prakso ob državnozborskih volitvah.

Mag. Janja Garvas Hočevar
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja